من متوجه نشدم که چطور شد توقیف روزنامه اعلام شد

جمله فوق را رئیس جمهوری گفته است که به موجب قانون اساسی کشورش، مسئول نظارت بر حسن اجرای این قانون است. قانونی که آزادی مطبوعات را در صورت مخالفت‌بودن به مبانی اسلام و نظام اسلامی، پیش‌بینی کرده است.

قوه قضائیه جمهوری اسلامی، با توقیف روزنامه حیات نو به علت درجی یک طرح حاوی چهره‌ای شبیه به صورت آیت‌الله خمینی، در حقیقت این پیام را داد که چنین طرحی، در لرکان نظام اسلامی خلل وارد می‌کند. کم نبودند کسانی که به خود گفتند وای به حال نظامی که با چاپ یک طرح مربوط به ۶۵ سال پیش، ارکانش دچار خلل می‌شود.

چند روز پس از توقیف روزنامه برادر رهبر جمهوری اسلامی و دستگیری شماری از دست‌اندرکاران آن، محمد خاتمی پس از یک جلسه کابینه به میان خبرنگاران آمد تا از خود سلب مسئولیت کند. خاتمی در عین اینکه گفت «نسبت به بسته‌شدن روزنامه‌ها خوش‌بین نیستیم»، تاکید کرد «حتی شائبه اهانت به حضرت امام (ره) برای هیچ یک از ما قابل قبول نیست؛ خدای نکرده اگر قصد هم باشد که بدتر است». خاتمی با اشاره به ضرورت «جستجو» در باره انگیزه چاپ طرح و سکوت در قبال بازداشتها، تلویحا قوه قضائیه را به طور غیرمستقیم مجاز دانست که به خاطر چاپ یک طرح، شماری از روزنامه‌نگاران را دستگیر و در باره «انگیزه» آنها تفتیش کند. درک آقای خاتمی از قانونمداری این است که قبل از آنکه معلوم شود کجای یک عمل معین با کدام قانون منافات دارد، طی باز جویی‌هایی توسط یک دستگاه پرهیبت، در اعماق فکر و روان متهمان به انجام آن عمل، کاوش به عمل آید.

رئیس جمهوری که روزنامه‌نگاران را محق به چاپ طرح مزبور نمی‌داند، افراطیونی را که به بهانه چاپ این طرح، در شهرهای مختلف دست به تظاهرات زدند و از جمله خواهان اعدام آقاجری شدند و علیه خود خاتمی شعار دادند، کسانی نامید که «احساسات پاکشان را برای امام (ره) ابراز می‌کردند» و افزود «حق آنهاست که مخالفت کنند». بار دیگر، «سعه صدر» خاتمی شامل حال مخالفان محافظه‌کارش شد و سختگیری او شامل روزنامه‌نگاران.

دادگستری تهران در بحبوحه جنجال بر سر طرح روزنامه حیات نو، فرصت را مناسب دید و روزنامه بهار را نیز تنها ۱۷ شماره پس از بازگشایی آن توقیف کرد. قرار بود نخست به مدیر مسئول بهار بگویند چه شکایاتی از این روزنامه شده است. اما قاضی مربوطه این قول خود را از یاد برد و بهار را تعطیل کرد. با بستن دو روزنامه، دهها روزنامه‌نگار و کارمند فنی این دو نشریه بیکار شدند. یورش به حیات نو، برای محافظه‌کاران پیچیدگی‌هایی ایجاد کرده است. مدیر مسئول حیات نو، هادی خامنه‌ای برادر رهبر جمهوری اسلامی است که اگرچه وابسته به جناح اصلاح‌طلب محسوب می‌شود، اما عضو مجمع روحانیون مبارز است. این تشکل در هفته‌های اخیر در موضعگیری‌هایی که در سخنان اعضای سرشناس و کمتر سرشناس آن مانند مهدی کروبی و قدرت علیخانی بازتاب یافت، از جبهه مشارکت یعنی بزرگترین نیروی جبهه دوم خرداد فاصله فزاینده‌ای گرفته بود. به نظر می‌رسید تجدید آرایش قوا به صورتی که مجمع مزبور به محافظه‌کاران نزدیکتر و از اصلاح‌طلبان دورتر شود، در پیش است. گفته می شد روابط هادی و علی خامنه‌ای بهبود یافته است.

در چنین شرایطی، بحران یورش به حیات نو مانند صاعقه فرود آمد. عسگراولادی دبیرکل هیات موتلفه اسلامی میدانداردار تحرک سیاسی علیه حیات نو و مدیر مسئول آن شد و هادی خامنه‌ای را «عمامه به سر فریب‌خورده» نامید. عسگراولادی از قوه قضائیه خواست در برخورد به حیات نو، همان گونه عمل کند که دادگاه انقلاب در مورد هویدا عمل کرده بود. ابوالقاسم خزعلی از روحانیون محافظه‌کار، در حمله به هادی خامنه‌ای بار دیگر به سخن شهرام جزایری سرمایه‌دار محکوم به زندان استناد کرد که گفته بود به هادی خامنه‌ای ۵۵۰ میلیون تومان داده است. عسگراولادی خواهان «برخورد رهبری» شد تا «شائبه» ایجاد نشود که در جمهوری اسلامی روابط خانوادگی افراد با مقامات، برای آنان موقعیتی ویژه ایجاد می‌کند. تا هنگام نگارش این سطور، رهبر جمهوری اسلامی به خواست عسگراولادی پاسخی نداده و سکوت کرده است.

در مورد روزنامه بهار، چنین پیچیدگی‌هایی وجود ندارد. با توجه به نزدیکی گردانندگان این روزنامه به جبهه مشارکت، یورش به آن را می‌توان در چارچوب زیر ضرب‌بردن جبهه مشارکت ارزیابی کرد. پروژه‌ای که هفته‌هاست از سوی محافظه‌کاران با استفاده از قوه قضائیه و به ویژه در قالب محاکمه متهمان پرونده موسوم به نظرسنجی پیش برده می‌شود. توقیف بهار علیرغم احتیاط بسیار این روزنامه و تلاش آن برای مانندن در چارچوب تنگ تحمل محافظه‌کاران صورت گرفت. هم حیات نو و هم بهار، از درج انتقاد شدیداللحن به محافظه‌کاران، اکیدا اجتناب می‌کردند. روزنامه بهار بیشتر به درج مقالات تحلیلی بلند و اخبار می‌پرداخت. اما محافظه‌کاران با بستن این روزنامه نشان دادند ملایمترین انتقادها را نیز تحمل نمی‌کنند.

بستن دو روزنامه دیگر، باعث شد که خاتمی از طرح این ادعا که «اصلاحات واقعی حرکت خود را ادامه می‌دهد» این در ادامه... استقرار سردم‌سالاری» است اجتناب کند. آقای خاتمی نگفت چگونه می‌توان در شرایطی از پیشرفت اصلاحات سخن گفت که آزادی مطبوعات بدین آشکاری لگدمال می‌شود و طبق آماری که این هفته انتشار یافت، در پنج سال اخیر حدود ۹۰ نشریه توقیف شده‌اند. این آمار را چگونه می‌توان شنید و هنوز باور کرد اصلاحاتی که رهبرانش همواره از گشایش فضای مطبوعاتی کشور به عنوان یکی از مهمترین دستاوردهای آن نام برده‌اند. کماکان در حال پیشروی است.

خاتمی در گفتگو با خبرنگاران در مورد توقیف روزنامه‌های حیات نو و بهار

مطبوعات باید در چارچوب قوانین و حساسیت‌های جامعه و مصالح آن حرکت کنند

ادامه از صفحه اول

نداشت؛ تا آخرین لحظه نیز نظر دولت این بود که شورای شهر کماکان بماند و به کار خود ادامه دهد. به ویژه اینکه به زمان برگزاری انتخابات شوراها نزدیک بودیم.

خاتمی گفت: پس از طی مراحل قانونی، شورای حل اختلاف که نمایندگان مجلس و دولتی‌ها نیز در آن حضور دارند در باره شورا تصمیم گرفتند؛ البته نمایندگان دولت چندان با انحلال شورا موافق نبودند.

رییس‌جمهور با بیان اینکه در جریان جزئیات قضایای شورای شهر نیست، اظهار داشت: امیدوارم این مسائل هیچ تاثیری در مشارکت و حضور مردم شریف در انتخابات شوراها نداشته باشد.

وی خاطرنشان کرد که همه شوراها منشا خیر و برکت بوده‌اند و حتی در شورای شهر تهران نیز نباید فقط جنبه‌های نقص و کاستی آن مورد توجه قرار گیرد.

خاتمی با اشاره به اینکه شورای شهر تهران نیز خدماتی داشته است، گفت: شوراها را باید در سطح کشور در نظر گرفت؛ شوراها اولین تجربه دموکراسی در سطح بسیار گسترده بودند و اصلا نقصها و کمبودهای آنها با منافع و خیراتشان قابل مقایسه نیست.

خاتمی در باره کاریکاتور منتشر شده در روزنامه حیات نو نیز اظهار داشت: این کاریکاتور، کاریکاتور خوبی نبود؛ صرف نظر از انگیزه و علت اشتباه که باید جستجو شود؛ حتی شائبه اهانت به حضرت امام (ره) برای هیچ یک از ما قابل قبول نیست؛ خدای نکرده اگر قصد هم باشد که بدتر است.

حضرت امام علاوه بر اینکه یک مرجع بزرگ و رهبر انقلاب بزرگ مردم ما بودند، مظهر عزت این ملت هستند و نباید کوچکترین خدشه‌ای نسبت به موقعیت مظهر عزت این ملت پیش آید.

احساسات و عکس‌العمل نوع مردم هم معلوم است که چیست. البته نباید از اینها سوءاستفاده شود. در آغاز این مساله، برخورد بسیار مناسب و منطقی‌ای نسبت به آن صورت گرفت؛ مدیر مسئول روزنامه حیات نو، جناب آقای هادی خامنه‌ای نیز که از چهره‌های ارزنده مبارز هستند؛ از روی نطق ایشان در روز یکشنبه هم معلوم می‌شود که چگونه فکر می‌کنند.

کوچکترین شائبه‌ای در مورد ارادت ایشان به امام و انقلاب، هم‌چنین عزم ایشان نسبت به خدمت به مردم وجود ندارد. البته باید جستجو شود که عیب، نقص، اشتباه و انحراف از کجا ناشی شده است.

ابتدا برخورد مناسبی شد؛ با تفاهم میان دادگاه ذیربط و مدیرمسئول قرار شد که چند روزی انتشار روزنامه متوقف شود تا انشاءالله بعد کار ادامه پیدا کند ولی من متوجه نشدم که چطور شد توقیف روزنامه اعلام شد.

خاتمی در باره توقیف روزنامه بهار نیز گفت: به هیچ‌وجه نسبت به بسته‌شدن روزنامه‌ها خوش‌بین نیستیم. البته این به معنای آن نیست که مطبوعات و نشریات هر کاری که می‌خواهند انجام دهند، بلکه باید در چارچوب قوانین، حساسیتهای جامعه و مصالح آن حرکت کنند و نسبت نگاهها به مسائل عوض شود. این دیدکه ما به هر قضیه‌ای با دیدی بدبینانه بنگریم و بگوییم که بهانه‌ای پیدا و با آن برخورد کنیم، بویژه اگر برخورد عادلانه نباشد، یعنی با بعضی جاها هیچ‌گونه برخوردی صورت نگیرد ولی در بعضی جاها برخورد صورت بگیرد؛ باید تغییر کند.

باید با تفاهم و گفتگو کاری کنیم که مطبوعات، نشریات و گویندگان ما از امنیت کافی برخوردار باشند و از آن طرف نیز، قوانین، مصالح و حساسیت‌های جامعه، رعایت شوند.

در پاسخ به سئوالی مبنی بر این‌که آیا قضایای اخیر، دلیلی برای هجمه به اصلاحات نشد؟ اظهار داشت: این‌گونه قضاوت نکنید. البته ممکن است عده‌ای با بنده و حرکتهایی که دارم مخالف باشند، حق آنهاست که مخالفت کنند. وی تاکید کرد: اصلاحات واقعی حرکت خود را ادامه می‌دهد؛ این در ادامه انقلاب، ارزشهای آن و استقرار مردم‌سالاری است؛ این‌که ما باشیم یا نباشیم تاثیری در اصل حرکت مردم ندارد.

خاتمی در باره علت لغو سفر بشار اسد، رییس‌جمهور سوریه، به ایران نیز گفت: سفر آقای اسد، خیلی قطعی نبود؛ نمی‌دانم چطور در روزنامه‌ها این‌طور با استحکام مطرح شد. وی ادامه داد: ما دائما با هم در ارتباط هستیم و شاید ایشان هم علاقه‌مند بودند بیایند؛ هنوز هم سفر ایشان به آن صورت منتفی نیست، ولی آن‌طور هم قطعی نبود که بگوییم لغو شده است.

رییس‌جمهور در باره بازداشت تعدادی از اعضای هیات تحریریه روزنامه حیات نو گفت: این مساله را از دوستان عزیز در قوه قضاییه بپرسید؛ من در جریان نیستم. وی در واکنش به این مطلب که وزارت اطلاعات این عده را بازداشت کرده است، گفت: من نمی‌دانم وزارت اطلاعات کسی را گرفته یا نه، ولی به هر حال اگر کسی متهم باشد و احتمال و شائبه جرم وجود داشته باشد با او برخورد می‌شود؛ این مساله مهم نیست، بلکه مهم این است که برخوردها طبیعی باشد و رفتارها در چارچوب قانون باشد. خاتمی در پایان در باره اسناد پرونده نظرسنجی و قرارگرفتن این اسناد در اختیار وزارت اطلاعات، گفت: اینها را از وزیر اطلاعات بپرسید.

داستان قاضی چارلز هیوز و آیت‌الله خمینی

ادامه از صفحه اول

هم موضوع طرح و هم طراح آن سال‌هاست درگذشته‌اند. گفته‌اند فرقی در اصل موضوع نمی‌کند. لابد شیطان بزرگ فکر همه چیز را قبلا کرده بود. در همین بحبوحه روزنامه «بهار» هم که پس از رفع توقیف فقط ۱۷ شماره آن درآمده بود، توقیف شد. قوه قضاییه لازم ندیدکه دلایل بستن این روزنامه را اصولا پیدا کند و اعلام کند. خبرنگاران و نویسندگان و کارکنان دو روزنامه بیکار شدند و سه تن از کارکنان حیات نو دستگیر شدند.

در محافلی صحبت از این می‌رود که دلایل بستن این روزنامه‌ها به خبرهایی در مورد معاملات اقتصادی برمی‌گردد از جمله سود ۷۰ میلیارد تومانی صدا و سیما در پخش آگهی‌ها - و خبر خرید بانک ملت به مبلغ ۴۰ میلیارد تومان توسط شرکتی که متعلق به روحانیونی از جمله هاشمی رفسنجانی و جنتی است. پس از درج این خبر شرکت رازی با مدیریت شخص ناشناسی به نام رسول گنجی اعلام کرد که خریدار بانک ملت او بوده است. گفته‌اند که این شخص ناشناس در حقیقت کارگزار همان شرکت روحانیون محترم بوده است که بیش از همه غم اسلام و مستضعفین را دارد. در ادامه عکس‌العمل‌های مربوط به چاپ این کاریکاتور، حبیب‌الله عسگراولادی که با توجه به حمایت روحانیون انحصار واردات اقلام مهم از نیازهای کشور در دست اوست و نام این اقلام و سود او از معاملات، از رازهای نظام است ولی او همچنان دغدغه اسلام عزیز را دارد و همواره نیز در صحبت‌هایش به یاد اقشار آسیب‌پذیر جامعه است، در جمع طلاب و روحانیون تجمع‌کننده در حوزه علمیه مروی تهران سخن گفت. او حاضرین را از یافته‌های خود مستفیض ساخت و گفت: سازمان جاسوسی آمریکا، سیا دو شب قبل از چاپ کاریکاتور در روزنامه حیات نو، آن را روی سایت اینترنتی گذاشته است تا مزدوران آن‌ها در داخل ایران طبق دستورالعمل از آن بهره‌برداری کنند. او گفت در همین سایت آمریکایی تصریح شده است که مزدوران آن‌ها در هر کشوری به تناسب وضعیت خود می‌توانند از این کاریکاتور استفاده کنند. عضو هیئت منصفه مطبوعات در ادامه سخنان خود روزنامه حیات نو را «جریده آلوده از زمان تاسیس تاکنون با یادگیری از معلم خود، آمریکا» توصیف کرد و گفت این روزنامه به عنوان نوکر و مزدور بی‌مزد و یا با مزد به رسالت خود عمل کرده است. جرم روزنامه حیات نو کاملا محرز است و کسی هم نمی‌تواند از آن دفاع کند و هر چه سریع‌تر باید عاملان آن به مجازات برسند. وی افزود قوه قضاییه باید با توجه به شبه فتواهای صادره از طرف مراجع، با هدایت دادگاه‌ها چنان برخورد کند تا کسی جرات نکند چنین جسارت‌هایی انجام دهد. این گونه اقدام‌ها برای نخستین‌بار و آخرین‌بار نخواهد بود و نباید نگران از حکم دادگاه باشیم.

عسگراولادی ادامه داد: حکم دادگاه چنان باید باشد که همه بدانند حتی با یک عمامه به سر و منسوب به عالی‌ترین مقام کشور که فریب خورده، برخورد می‌شود و باید به مجازات برسد تا بقیه قلم‌بدستان حساب کار خود را بکنند. او گفت: اگر چه در مسند قضاوت نیستم، اما مجازات این امر گرچه ممکن است زیادتر از حد هم باشد، اما به قدری باید باشد که همه بدانند این دوره، دوره مشروطیت نیست که با ایجاد اختلاف بین مراجع، ارکان اسلامی نظام را زیر سئوال ببرند».

پس از درج این سخنان، عسگراولادی در گفتگو با سایت بازتاب متعلق به محسن رضایی مطرح کرد که سخنان او درست درج نشده است و او متن سخنان خود را انتشار خواهد داد. البته او این کار را عملی نکرد. شاید به مقصود خود رسیده بود، هم پیام خود را رسانده بود و هم مسئولیت در قبال گفته‌های خود را انکار کرده بود.

جمعیت موتلفه در ادامه بسیج خود، از سوی جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف و بازار اطلاعیه داد و خواستار تعطیلی بازار شد. اما به سبب عدم توجه باز اریان به این اطلاعیه، بازار همچنان باز ماند.

حسین شریعتمداری بازجوی اوین و مدیر روزنامه کیهان، در پی یافتن سرنخ‌ها، به کشف عجیبی نایل آمد. او تشخیص داد که متهمان پرونده نظرسنجی و چاپ کاریکاتور مزبور در ارتباط با هم هستند، و هر دوی آن‌ها هم از دستربگیران آمریکا. و لابد در فشارهایی که بر متهمان وارد می‌شود، بایستی در این راستا از آن‌ها اعتراف گرفته شود که چگونه به هم مربوط بودند و از کی دستور می‌گرفتند.

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران بستن روزنامه‌های حیات نو و بهار را محکوم کرد. خبرنگاران دستگیرشده نیز هم‌چنان در بازداشت به سر می‌برند.

شیوه جدید قتل‌های ناموسی

در خوزستان، در میان جنایتکارانی که قصد «قتل» ناموسی دارند، شیوه جدیدی برای به قتل رساندن دختران باب شده است. بدین ترتیب که چنین خانواده‌هایی که دخترشان با پسری دوست شد و یا رابطه وی با شخصی مورد تایید خانواده نیست، تصمیم می‌گیرند او را به قتل برسانند. از آنجا که شیوه‌هایی مانند سربریدن تعقیب قانونی دارد، آن‌ها با شخصی که ماشینش «بیمه دیه» دارد، قرار می‌گذارند و بر اساس نقشه قبلی دختر را جلوی ماشین او پرت می‌کنند. بیمه به خانواده دیه می‌پردازد و آن‌ها دیه را به صاحب ماشین پس می‌دهند. این خبر را کارشناس مسایل زنان در اختیار سایت «زنان ایران» قرار داده است.

به قتل‌رساندن دخترانی که به زعم پدران و برادران حیثیت و شرف خانواده‌ها را زیر پا گذاشته‌اند، ناشی از عقب‌ماندگی فرهنگی است که مبارزه فرهنگی بی‌امانی را می‌طلبد - مبارزه برای گسترش فرهنگی که احترام به عقاید و آزادی‌های فردی را پاس می‌دارد، چیزی که جمهوری اسلامی خود و قوانین‌اش از متجاوزین اصلی به این حقوق است. از این رو این سنت عقب‌مانده در طی این سالیان نه تنها به عقب‌ننشسته بلکه گسترش نیز یافته است.

پخش هر نوع نوار موسیقی در خودروهای شخصی ممنوع

نیروی انتظامی فارس در تاریخ ۲۱ دی ماه اعلام کرد پخش نوارهای موسیقی از خودروهای شخصی ممنوع است و این مورد شامل هر نوع نوار موسیقی اعم از مجاز و غیرمجاز می‌باشد. «ایسنا» خبرگزاری جمهوری اسلامی اعلام کرد که مرکز اطلاع‌رسانی نیروی انتظامی فارس با ارسال نمابری به «ایرنا» خاطرنشان کرده است: به موجب ماده ۶۳۸ و ۶۴۰ قانون مجازات اسلامی پخش نوارهای موسیقی به طور مطلق چه با صدای بلند و یا کوتاه از خودروهای شخصی، مغازه و خودرو کرایه‌ای (عمومی) ممنوع است و جرم محسوب می‌شود.